

Rezumatul Deciziei Comisiei**din 21 octombrie 2014****(Cazul AT.39924 – Instrumente financiare derivate pe rata dobânzii în franci elvețieni)****(CHF LIBOR)***[notificată cu numărul C(2014) 7605]***(Numai textul în limba engleză este autentic)****(2015/C 72/07)**

La data de 21 octombrie 2014, Comisia a adoptat o decizie privind o procedură inițiată în temeiul articolului 101 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene („tratatul”) și al articolului 53 din Acordul de instituire a Spațiului Economic European („Acordul privind SEE”). În conformitate cu dispozițiile articolului 30 din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 al Consiliului ⁽¹⁾, Comisia publică, prin prezenta, numele părților și conținutul principal al deciziei, inclusiv sancțiunile aplicate, luând în considerare interesul legitim al întreprinderilor în protejarea secretelor lor de afaceri.

1. INTRODUCERE

1. Decizia se referă la o încălcare unică și continuă. Destinatarii deciziei au participat la o încălcare a articolului 101 din tratat și a articolului 53 din Acordul privind SEE. Încălcarea a avut ca obiect restrângerea și/sau denaturarea concurenței în ceea ce privește instrumente financiare derivate pe rata dobânzii în franci elvețieni (denumite în continuare „CHIRD”), care se raportau la LIBOR pentru francul elvețian („CHF Libor”).
2. În perioada încălcării, CHF Libor a fost rata de referință a dobânzii pentru numeroase instrumente financiare denumite în franci elvețieni. CHF Libor a fost stabilită de *British Bankers Association* (BBA) ⁽²⁾. Rata a fost stabilită zilnic pentru diferite durate (scadențe ale împrumuturilor) pe baza documentelor transmise de băncile care făceau parte din grupul pentru Libor CHF. Aceste bănci au fost invitate să înainteze în fiecare zi lucrătoare, înainte de o anumită oră, estimări ale ratelor dobânzii la care credeau că ar fi putut împrumuta fonduri negarantate, pe o piață de dimensiuni rezonabile, de pe piața financiară interbancară din Londra, cu diverse scadențe. Agentul de calcul al BBA, Thomson Reuters, calcula apoi, pe baza unei medii a acestor estimări, excluzându-le totodată pe primele trei cele mai ridicate și pe ultimele trei cele mai scăzute, rata zilnică CHF Libor pentru fiecare scadență. Ratele rezultate erau imediat publicate și puse la dispoziția publicului în fiecare zi lucrătoare. La momentul comiterii încălcării, din grupul pentru Libor CHF făceau parte 12 bănci, inclusiv doi participanți la această încălcare.
3. Ratele CHF Libor sunt luate în considerare, printre altele, la stabilirea prețului CHIRD, care sunt produse financiare utilizate de corporații, instituții financiare, fonduri de hedging și alte întreprinderi care își desfășoară activitatea la nivel mondial pentru a-și gestiona expunerea la riscul de rată a dobânzii (acoperirea riscurilor – hedging – atât pentru debitori, cât și pentru investitori), în vederea perceperii de comisioane de intermediere sau în scop speculativ ⁽³⁾.
4. Cele mai comune CHIRD sunt următoarele: (i) contracte forward pe rata dobânzii; (ii) swap pe rata dobânzii; (iii) opțiuni pe rata dobânzii; și (iv) contracte futures pe rata dobânzii. CHIRD sunt comercializate la nivelul SEE și pot fi tranzacționate extrabursier (OTC) sau, în cazul contractelor futures pe rata dobânzii, la bursă.
5. Decizia se adresează următoarelor entități (denumite în continuare „destinatarii”):
 - The Royal Bank of Scotland Group plc și The Royal Bank of Scotland plc (denumite în continuare „RBS”); precum și
 - JPMorgan Chase & Co. și JPMorgan Chase Bank, National Association (denumite în continuare „JPMorgan”).

2. DESCRIEREA CAZULUI**2.1. Procedura**

6. Cazul a fost deschis în baza unei cereri de imunitate introduse de RBS la data de 9 august 2011. La data de [...], JPMorgan a înaintat o cerere de reducere a amenzilor în temeiul Comunicării privind clemența.

⁽¹⁾ JO L 1, 4.1.2003, p. 1.

⁽²⁾ Ca urmare a raportului Wheatley din 2012, Guvernul Regatului Unit a recomandat o nouă serie de instituții pentru a gestiona și a supraveghea LIBOR.

⁽³⁾ Diversele scadențe ale Libor CHF se reflectă în prețul CHIRD. Revizuirea la o anumită dată a scadențelor LIBOR CHF relevante poate să afecteze fie fluxul de numerar pe care o bancă îl primește de la contrapartea la CHIRD, fie fluxul de numerar de care o bancă are nevoie pentru a plăti contrapartea la CHIRD.

7. La data de 24 iulie 2013, Comisia a inițiat proceduri în temeiul articolului 11 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 împotriva destinatarilor deciziei, în vederea începerii unor discuții de tranzacționare cu aceștia. Au avut loc discuții de tranzacționare cu părțile și, ulterior, acestea au înaintat Comisiei cereri formale de tranzacționare, în temeiul articolului 10a alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei ⁽¹⁾, cu scopul unic de a ajunge la un acord cu Comisia în cadrul prezentei proceduri și fără a se aduce atingere oricărei alte proceduri („proponerile de tranzacționare”).
8. La data de 23 septembrie 2014, Comisia a adoptat o comunicare privind obiecțiunile și ambele părți au confirmat faptul că textul acesteia reflecta conținutul propunerilor lor de tranzacționare și că își mențineau angajamentul de a urma procedura de tranzacționare. Comitetul consultativ privind înțelegerile și pozițiile dominante a emis un aviz favorabil la data de 17 octombrie 2014, iar Comisia a adoptat decizia la data de 21 octombrie 2014.

2.2. Destinatarii și durata

9. Cei patru destinatari ai deciziei au participat la un cartel, încălcând astfel articolul 101 din Tratat și articolul 53 din Acordul privind SEE, în perioada 6 martie 2008-13 iulie 2009.

2.3. Rezumatul încălcării

10. Părțile la încălcare au avut următorul comportament anticoncurențial: în perioada 6 martie 2008-13 iulie 2009, un trader al JPMorgan a discutat de mai multe ori cu un trader al RBS cu privire la estimările pe care RBS urma să le facă pentru Libor CHF, în principal în cazul scadențelor la trei luni și la șase luni, înțelegând că acest fapt ar fi putut fi în beneficiul poziției de tranzacționare pe instrumente CHIRD a cel puțin unuia dintre traderii implicați în contactele respective. În acest scop, traderul RBS a contactat sau și-a arătat disponibilitatea de a contacta persoana care în cadrul RBS avea sarcina de a comunica BBA valoarea Libor CHF, pentru a solicita înaintarea unor estimări orientate într-o anumită direcție sau, în câteva ocazii, a unor estimări situate la un anumit nivel. Aceste discuții dintre traderul RBS și traderul JPMorgan au fost uneori completate de schimburi de informații privind pozițiile de tranzacționare curente și viitoare și privind prețurile preconizate.
11. Sfera de aplicare a încălcării în ceea ce privește aria geografică a fost întregul SEE.

2.4. Măsuri corective

12. Decizia aplică Orientările din 2006 privind amenziile ⁽²⁾. Decizia impune amenzi celor două entități JPMorgan enumerate la punctul 5 de mai sus.

2.4.1. Cuantumul de bază al amenzii

13. Cuantumul de bază al amenzii care urmează să fie aplicată întreprinderilor în cauză trebuie să fie stabilit în funcție de valoarea vânzărilor, de faptul că încălcarea este, prin însăși natura sa, una dintre restrângerile cele mai grave ale concurenței, de durata cartelului și de sfera de aplicare a acestuia în ceea ce privește aria geografică, de faptul că activitățile coluzive vizau indicii de referință financiari și de cuantumul suplimentar menit să descurajeze întreprinderile să participe la astfel de practici ilegale.
14. De obicei, Comisia utilizează vânzările realizate de întreprinderi în ultimul exercițiu financiar complet al participării lor la încălcare ⁽³⁾. Comisia poate deroga însă de la această practică, în cazul în care o altă perioadă de referință ar fi mai potrivită, având în vedere caracteristicile cazului ⁽⁴⁾.

15. În ceea ce privește această încălcare, Comisia a calculat valoarea anuală a vânzărilor realizate de JPMorgan și de RBS pe baza fluxurilor de numerar pe care le-a încasat fiecare bancă din portofoliul său de CHIRD care se raportau la Libor CHF și erau efectuate cu contrapărți din SEE în lunile corespunzătoare participării lor la încălcare, ulterior fiind exprimate pe bază anuală. Aceste valori ale vânzărilor au fost reduse cu un factor uniform pentru a ține cont de particularitățile sectorului CHIRDS, cum ar fi operațiunile de compensare specifice acestui sector, ceea ce înseamnă că băncile vând și cumpără deopotrivă instrumente financiare derivate, astfel încât plățile încasate sunt compensate cu plățile efectuate.

2.4.2. Ajustarea cuantumului de bază: circumstanțe agravante sau atenuante

16. Comisia nu a aplicat nicio circumstanță agravantă sau atenuantă.

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 773/2004 al Comisiei din 7 aprilie 2004 privind desfășurarea procedurilor puse în aplicare de Comisie în temeiul articolelor 81 și 82 din Tratatul de instituire a Comunității Europene (JO L 123, 27.4.2004, p. 18).

⁽²⁾ JO C 210, 1.9.2006, p. 2.

⁽³⁾ Punctul 13 din Orientările privind amenziile.

⁽⁴⁾ Hotărârea din 16 noiembrie 2011, Plasticos Españoles (ASPLA)/Comisia, T-76/06, nepublicată încă, punctele 111-113.

2.4.3. Aplicarea limitei de 10 % din cifra de afaceri

17. Articolul 23 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003 prevede că amenda aplicată fiecărei întreprinderi pentru fiecare încălcare nu trebuie să depășească 10 % din cifra de afaceri totală a acesteia din exercițiul financiar anterior datei deciziei Comisiei.
18. În acest caz, niciuna dintre amenzi nu depășește 10 % din cifra de afaceri totală realizată de o întreprindere în exercițiul financiar anterior datei prezentei decizii.

2.4.4. Aplicarea Comunicării privind politica de clemență din 2006

19. Comisia a acordat imunitate totală la amendă întreprinderii RBS. De asemenea, deoarece JPMorgan a cooperat în cadrul investigației, Comisia a acordat o reducere de 40 % a amenzii aplicate acestei întreprinderi.

2.4.5. Aplicarea Comunicării privind desfășurarea procedurilor de tranzație

20. Ca urmare a aplicării Comunicării privind desfășurarea procedurilor de tranzație, cuantumul amenzilor impuse ambelor părți a fost redus cu 10 %, iar această reducere s-a adăugat oricărei alte reduceri acordate din motive de clemență.

3. CONCLUZIE

21. S-au aplicat următoarele amenzi, în temeiul articolului 23 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1/2003:

Întreprindere	Amenzi (în EUR)
RBS	0
JPMorgan	61 676 000